ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ
a
Komise pro seznam doporučených odrůd ječmene při Výzkumném ústavu pivovarském a sladařském, a. s.

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD 2007

JEČMEN OZIMÝ

Obdobně jako v jiných zemích Evropské unie i v České republice jsou vytvářeny Seznamy doporučených odrůd hlavních polních plodin, jejichž cílem je:

- usnadnit orientaci uživatelů v širokém sortimentu nabízených odrůd a
- poskytnout pěstitelům a zpracovatelům objektivní a nezávislé informace o odrůdách a jejich vhodnosti pro pěstební podmínky v České republice.

Seznam obsahuje popisy odrůd ječmene, které vykázaly během řady let velmi dobré výsledky v rámci registračního řízení a následně v rámci zkoušení pro seznam doporučených odrůd nebo o ně projevil zájem zpracovatelský průmysl.

Pěstitelé by měli upřednostňovat odrůdy uvedené v seznamu pokud nemají důkazy či zkušenosti, že jiná odrůda zapsaná ve Státní odrůdové knize České republiky nebo ve Společném katalogu odrůd druhů zemědělských rostlin Evropské unie je pro jejich konkrétní pěstební podmínky vhodnější.

Hodnocení odrůd

Odrůdy ječmene jsou nejprve hodnoceny v rámci registračního řízení ÚKZÚZ. Po úspěšném ukončení těchto zkoušek může majitel přihlásit odrůdu do zkoušek pro seznam doporučených odrůd.

Nově zařazené odrůdy mohou být na základě minimálně tříletých zkoušek zařazeny do seznamu jako **předběžně doporučené**. **Doporučené** mohou být odrůdy na základě minimálně čtyřletých zkoušek. Odrůdy mohou být ze seznamu kdykoliv odstraněny.

Hodnocení uvedených odrůd vychází z průměrů dat získaných v pokusech konaných v letech 2002, 2004 - 2006 ve zkušebních stanicích ÚKZÚZ a v privátních zkušebních stanicích. Pokusy probíhají podle jednotné metodiky a jsou pravidelně kontrolovány pracovníky Národního odrůdového úřadu ÚKZÚZ.

Výnos zrna je základním kritériem pro hodnocení odrůd ozimého ječmene.

V rámci hodnocení ozimých odrůd ječmene jsou zohledněny i **agronomické vlastnosti** (ranost, odolnost proti poléhání, odolnost vůči chorobám) a kvalita zrna vyjádřená **podílem předního zrna** (nad sítem 2,5 mm).

DOPORUČENÉ ODRŮDY

Odrůdy víceřadé

AMARENA - polopozdní až pozdní víceřadá odrůda. Výnos zrna má vysoký. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, podíl předního zrna nízký. Předností je odolnost proti napadení padlím travním. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení hnědou skvrnitostí.
Udržovatel: **Saaten Union Recherche SARL, F**
Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.**

CAMPILL - polopozdní víceřadá odrůda. Výnos zrna má vysoký. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až velké, podíl předního zrna středně vysoký. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení padlím travním.
Udržovatel: **SELGEN, a.s.**

CAROLA - polopozdní víceřadá odrůda. Výnos zrna má vysoký. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, podíl předního zrna středně vysoký až nízký. **Předností** je odolnost proti napadení padlím travním.
Udržovatel: **NORDSAAT Saatzuchtgesellschaft mbH, D**
Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.**

GILBERTA - raná víceřadá odrůda. Výnos zrna má vysoký až velmi vysoký. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké. **Předností** je ranost. **Rizikem** je velmi nízký podíl předního zrna.
Udržovatel: **Clovis MATTON N.V., B**
Zástupce v ČR: **BOR, s.r.o.**

LOMERIT - středně raná víceřadá odrůda. Výnos zrna má vysoký. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, podíl předního zrna středně vysoký. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení padlím travním.
Udržovatel: **Lochow-Petkus GmbH, D**
Zástupce v ČR: **Selekta, a.s.**

LURAN - raná víceřadá odrůda. Výnos zrna má středně vysoký. Rostliny středně vysoké. Zrno středně velké až velké, podíl předního zrna vysoký. **Předností** je ranost a vysoký podíl předního zrna. **Rizikem** je menší odolnost proti poléhání, napadení hnědou skvrnitostí, padlím travním a rhynchosporiovou skvrnitostí.
Udržovatel: **SELGEN, a.s.**

MERLOT - pozdní víceřadá odrůda. Výnos zrna má vysoký. Rostliny středně vysoké až vysoké. Zrno středně velké, podíl předního zrna vysoký. **Předností** je odolnost proti poléhání a napadení rzí ječnou. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení rhynchosporiovou skvrnitostí.
Udržovatel: **NORDSAAT Saatzuchtgesellschaft mbH, D**
Zástupce v ČR: **SAATEN – UNION CZ s.r.o.**

NELLY - poloraná víceřadá odrůda. Výnos zrna má vysoký. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až velké. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení rzí ječnou a rhynchosporiovou skvrnitostí a nízký podíl předního zrna.
Udržovatel: **W. von Borries-Eckendorf GmbH & Co., D**
Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.**

TRAMINER - středně raná víceřadá odrůda. Výnos zrna má středně vysoký. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, podíl předního zrna středně vysoký. **Předností** je odolnost proti napadení padlím travním a rzí ječnou.
Udržovatel: **NORDSAAT Saatzuchtgesellschaft mbH, D**
Zástupce v ČR: **SAATEN – UNION CZ s.r.o.**

Odrůdy dvouřadé

CAMERA - polopozdní dvouřadá odrůda. Výnos zrna má nízký. Rostliny nízké. Zrno velké. **Předností** je odolnost proti poléhání a vysoký podíl předního zrna. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení padlím travním.
Udržovatel: **Nickerson Seeds Ltd., GB**
Zástupce v ČR: **SELGEN, a.s.**

GRACIOSA - poloraná dvouřadá odrůda. Výnos zrna má středně vysoký. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, podíl předního zrna vysoký.
Udržovatel: **Limagrain Advanta Nederland B.V., NL**
Zástupce v ČR: **Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.**

RENI - středně raná dvouřadá odrůda. Výnos zrna má nízký. Rostliny středně vysoké. Zrno velmi velké. **Předností** je odolnost proti poléhání a velmi vysoký podíl předního zrna. **Rizikem** je menší odolnost proti napadení padlím travním.
Udržovatel: **Dr. J. Ackermann & Co. KG, D**
Zástupce v ČR: **SAATEN - UNION CZ s.r.o.**

PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÉ ODRŮDY

Odrůdy víceřadé

ALINGHI - pozdní víceřadá odrůda. Výnos zrna má velmi vysoký. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, podíl předního zrna nízký.
Udržovatel: **Lochow-Petkus GmbH, D**
Zástupce v ČR: **Selekta, a.s.**

FRIDERICUS - středně raná víceřadá odrůda. Výnos zrna má velmi vysoký. Rostliny středně vysoké. Zrno středně velké až velké, podíl předního zrna velmi vysoký. **Předností** je odolnost proti poléhání.
Udržovatel: **Lochow-Petkus GmbH, D**
Zástupce v ČR: **Selekta, a.s.**

LAVERDA - poloraná víceřadá odrůda. Výnos zrna má vysoký až velmi vysoký. Rostliny nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až velké, podíl předního zrna vysoký. **Předností** je odolnost proti napadení padlím travním.
Udržovatel: **NORDSAAT Saatzuchtgesellschaft mbH, D**
Zástupce v ČR: **SAATEN – UNION CZ s.r.o.**

Odrůdy dvouřadé

BABETTE - středně raná dvouřadá odrůda. Výnos zrna má středně vysoký. Rostliny nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, podíl předního zrna velmi vysoký. **Předností** je odolnost proti napadení rhynchosporiovou skvrnitostí.
Udržovatel: **NORDSAAT Saatzuchtgesellschaft mbH, D**
Zástupce v ČR: **SAATEN – UNION CZ s.r.o.**

CAMPANILE - polopozdní až pozdní dvouřadá odrůda. Výnos zrna má vysoký. Rostliny středně vysoké. Zrno velké, podíl předního zrna středně vysoký. **Předností** je odolnost proti poléhání.
Udržovatel: **Nickerson Seeds Ltd.**
Zástupce v ČR: **SELGEN, a.s.**

FINESSE - polopozdní dvouřadá odrůda. Výnos zrna má středně vysoký. Rostliny nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, podíl předního zrna středně vysoký.
Udržovatel: **Clovis MATTON N.V., B**
Zástupce v ČR: **BOR, s.r.o.**

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD JEČMENE OZIMÉHO 2007

(zpracováno na základě dat ze sklizňových ročníků 2002, 2004 - 2006)

			D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	PD	PD	PD	PD	PD	PD
			víceřadé									2řadé			víceřadé			2řadé		
		Průměr v t.ha^{-1}	Gilberta	Amarena	Lomerit	Merlot	Campill	Nelly	Carola	Luran	Traminer	Graciosa	Reni	Camera	Alinghi *	Fridericus *	Laverda *	Campanile *	Babette *	Finesse *
Výnos zrna v %	N	6,73	89	91	89	90	88	89	90	86	89	87	85	84	93	93	94	91	87	88
	O	7,81	105	104	104	104	103	103	103	101	101	99	98	96	110	108	106	104	101	100
Výnos předního zrna (nad 2,5 mm) v %	N	5,42	68	74	81	87	77	68	77	82	84	84	88	85	71	98	92	78	89	79
	O	6,52	89	89	100	102	98	89	91	103	96	96	104	99	93	117	108	94	107	93
Rok registrace			2006	2006	2002	2002	2005	2001	2001	1998	2003	2006	2001	2001	2007	2007	2007	2007	2007	2007
Množitelské plochy 2006 (E+C1;%)			-	2,2	13,5	15,6	12,2	7,5	6,3	6,4	16,0	-	3,7	1,6	-	-	-	-	-	-
Agronomická data:																				
Metání - rozdíl od odrůdy Luxor ve dnech			-4	2	-2	3	-1	-3	1	-4	0	-3	-1	0	4	-1	-3	2	-2	-1
Zralost - rozdíl od odrůdy Luxor ve dnech			-1	1	0	2	0	-1	0	-1	0	0	0	1	1	0	0	2	0	1
Počet produktivních stébel (ks/m^2)			683	638	624	597	600	611	647	617	608	824	713	804	667	617	664	826	873	878
Délka rostlin (cm)			94	98	99	108	97	99	102	98	102	93	95	89	99	99	90	93	84	89
Odolnost proti poléhání (9-1)			6	7	6	8	7	6	7	5	7	7	8	8	7	8	7	7,5	7	7
Odolnost proti chorobám:																				
Padlí travní (9-1)			6	8	5	7	5	6	8	5	8	7	5	5	7	7	9	6,5	7	7
Rez ječná (9-1)			7	7	6	8	6	5	7	6	7,5	6	6	6	7	7	7	7	6	7
Hnědá skvrnitost (9-1)			5	4	5	6	5	5	5	4	5	6	5	6	5	6	6	5	5	5
Rhynchosporiová skvrnitost (9-1)			7	7	6,5	5	7	4	6	5	6	6	6	7	6	6,5	7	7	7,5	6
Kvalita zrna:																				
Podíl předního zrna (%)	N		61	64	75	80	72	64	70	79	78	77	85	82	63	87	81	70	84	74
Podíl předního zrna (%)	O		67	67	79	81	78	71	72	85	79	78	88	85	70	90	84	75	88	76
Hmotnost tisíce zrn (g)			44	44	48	45	48	46	42	46	44	50	57	51	44	48	47	49	51	49

Vysvětlivky: D - odrůdy doporučené PD - odrůdy předběžně doporučené

(*) menší počet dat - nová odrůda

Relativní hodnoty jsou vztaženy k průměru standardních odrůd (Lomerit, Merlot, Luran, Duet, Reni, Camera) ve zvýšené intenzitě pěstování.

Bodové hodnocení: 9 = nepoléhavá, odolná proti napadení, nejjakostnější; 1 = zcela poléhavá, zcela napadána, bez sladovnické jakosti.

Intenzita: N = neošetřeno fungicidy ani morforegulátory

O = ošetřeno fungicidy a morforegulátory

Kategorie rozmnožovacího materiálu: E - Elita, C1 - cerifikované osivo.

Tabulka smí být publikována s uvedením zdroje a pouze vcelku, nesmí být vynechán žádný údaj.